

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 17C/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4223201680
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Hudecová PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2025:4223201680.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno pred sudkyňou JUDr. Dominikou Hudecovou, PhD. v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX, zast.: Advokátska kancelária LUKAJKA & PARTNERS s. r. o., Jesenského 7713/12, Trenčín, IČO: 52471420 proti žalovanej: Slovenská republika Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, Bratislava, v konaní o žalobe o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3.862,50 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to všetko do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

III. Žalobca m á právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania na súde prvého stupňa, ako aj v odvolacom konaní.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 31.05.2023 žalobca doručil súdu žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5,000,- € titulom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu štátnej správy na tom skutkovom základe, že Uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Komárne, Odbor poriadkovej polície, Obvodného oddelenia Policajného zboru Komárno zo dňa 28.09.2017, ČVS: ORP-420/KN-KN-2016 (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“), bol žalobca obvinený z prečinu usmrtienia podľa § 149 odsek 1 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ktorý mal spáchať na tom skutkovom základe, že: „dňa 17. júna 2016 v čase okolo 11.25 hodine v meste Komárno na Hadovskej ceste na parcele číslo 3910/5 pri stavebných prácach neodborne zapojil k staveniskovému rozvážaču predlžovací päťvodičový kábel, na ktorom bola demontovaná zástrčka a spojil odizolované konce vodičov, ochranné a nulovacie, a takto ich napojil do zásuvky v staveniskovom rozvážači, pričom po takomto zásahu dochádzalo k ohoreniu jednotlivých vodičov, k zvyšovaniu prechodového odporu a nárastu prúdu a pri uvoľnení skrútených vodičov zo zásuvky v stavebnom rozvážači sa dostávalo týmito vodičmi a jednorazovým vinutím čerpadla studne nebezpečné dotykové napätie na kostry pripojených spotrebičov, teda na ich neživé časti, kde pri dotyku poškodeného, ktorý stál na stavebnom stroji vo vlhkej obuvi, s kovovou časťou vysokotlakového čističa značky Kärcher, došlo k smrteľnému zásahu elektrickým prúdom poškodeného D. B.“. Voči vyššie uvádzanému vzneseniu obvinenia podal žalobca sťažnosť, v ktorej trval na tom, že nebola dostatočne preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním žalobcu a úmrtím poškodeného, nebol dostatočne odôvodnený záver, že by sa poškodený dotkol kovovej časti vysokotlakového čističa značky Kärcher, a že znalecký posudok znaleckej organizácie Expert Group, k. s., č. 146/2016 zo 14. decembra 2016, nemá žiadnu výpovednú hodnotu, lebo nevychádzal zo skutkových okolností a z vyšetrovacieho spisu nevyplýval dostatočne odôvodnený záver, čo bolo zdrojom elektrického prúdu, ktorým bol spôsobený pracovný úraz. Žalobca sťažnosť doplnil písomným

podaním z 11. decembra 2017, ktorým poukazoval na zlý technický stav vibračného zhutňovača v čase skutku. Uznesením Okresnej prokuratúry v Komárne zo dňa 27.12.2017, č.k. 2Pv 317/16/4401-28, bola sťažnosť žalobcu zamietnutá, nakoľko námestník Okresnej prokuratúry v Komárne mal za to, že sťažnosť nie je dôvodná. Dňa 03.04.2018 podal žalobca Generálnemu prokurátorovi SR návrh na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa ustanovenia § 363 a nasl. zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, nakoľko mal za to, že došlo k porušeniu zákona, a taktiež mal za to, že bol porušený zákon v priebehu konania, ktoré predchádzalo vyššie uvádzaným vydaným rozhodnutiam v prípravnom konaní. Podaním č. IV Pz 100/18/1000-6 zo dňa 24.05.2018 bol žalobca upovedomený, že zo strany generálnej prokuratúry neboli zistené dôvody na zrušenie napadnutého uznesenia povereného príslušníka a ani námestníka okresnej prokuratúry. Žalobca taktiež podal písomné stanovisko k trestnému konaniu zo dňa 29.03.2019, v ktorom uvádzal dôvody na zastavenie trestného stíhania, nakoľko mal za to, že na podklade zistených skutočností pred začatím trestného stíhania a počas prípravného konania nie je možné jednoznačne a odôvodnene vyvodiť záver, že sa obvinený dopustil trestného činu, tak ako sa mu kladie za vinu. Následne bola na Okresný súd Komárno voči žalobcovi podaná obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry Komárno, č.k. 2Pv 317/16/440- 59, zo dňa 11. júna 2019, na základe ktorej bol žalobca obžalovaný z prečinu usmrtenia podľa § 149 odsek 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať na tom skutkovom základe, ako bolo uvedené v uznesení o vznesení obvinenia. Dňa 24.06.2019 bol voči žalobcovi vydaný trestný rozkaz Okresného súdu Komárno, č.k. 17T/33/2019-398, na základe ktorého bol žalobca uznaný vinným. Voči predmetnému trestnému rozkazu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odpor zo dňa 03.07.2019, na základe ktorého žiadal vo veci nariadiť hlavné pojednávanie, nakoľko mal za to, že na podklade zistených skutočností nie je možné vyvodiť záver, že by sa dopustil trestného činu, tak ako sa mu kladie za vinu. Rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 26.05.2021, č.k. 17T/33/2019 - 581, bol žalobca oslobodený spod obžaloby v celom rozsahu, pretože nebolo dokázané, že sa skutok stal. Voči vyššie identifikovanému rozsudku podala Okresná prokuratúra Komárno odvolanie a dňa 20.07.2021 doplnila písomné odôvodnenie odvolania, keďže mala za to, že všetky dôkazy, ktoré boli v predmetnej trestnej veci zadovážené a vykonané, preukazujú vinu žalobcu. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2022, č.k. 2To/52/2021-635, bolo odvolanie Okresnej prokuratúry Komárno zamietnuté, keďže odvolací súd mal za to, že podané odvolanie nebolo dôvodné. Žalobca podal dňa 07.09.2022 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky a domáhal sa refundácie sumy v celkovej výške 8.290,- €, pozostávajúcej zo sumy skutočnej škody vo výške 3.290,- € (náklady na obhajobu a právne zastupovanie) a zo sumy nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- €. Žiadosť žalobcu bola Generálnou prokuratúrou SR vedená pod č. VI/4 Gc 94/22/1000-9. O vybavení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bol žalobca upovedomený písomne listom zo dňa 19.01.2023. Generálna prokuratúra SR preskúmala predmetnú vec a žalobcovi oznámila, že uplatnený nárok čiastočne uznáva a uspokojí v časti náhrady trov obhajoby v sume 3.106,12 €. Uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- € označila Generálna prokuratúra SR za nepreukázaný a odmietla ho žalobcovi uhradiť. So závermi Generálnej prokuratúry SR o nepreukázaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy právny zástupca žalobcu nesúhlasil. Vedením trestného stíhania a následným šírením nepravdivých informácií počas trestného konania bolo značne zasiahnuté do psychickej sféry žalobcu a do jeho osobnostných práv. Uvedené malo negatívny dopad na jeho súkromný a spoločenský život. Žalobca veľmi ťažko znášal trestné stíhanie za usmrtenie vlastného dieťaťa. Celkový tlak zo vzneseného obvinenia, výsluchov, vykonávaných znaleckých posudkov, podania obžaloby a samotného vedenia trestného stíhania voči klientovi trval viac ako 5 rokov. Počas tohto obdobia nezákonného stíhania bol žalobca opakovane konfrontovaný s udalosťou, ktorá ho pripravila o dieťa. Bol predvolávaný na procesné úkony pred orgánmi činnými v trestnom konaní a pred súdmi a musel opakovane vypovedať o priebehu tejto tragédie. Žalobca počas 5 rokov trestného konania čelil obvineniu, že práve jeho konaním došlo k usmrteniu vlastného syna. Je nespochybniteľné, že takéto nezákonné stíhanie sa vážne odrazilo na psychike žalobcu, na jeho rodinnom, súkromnom ale aj pracovnom živote. Nezákonné stíhanie klienta preto preukázateľne zakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Z prezentovaných dôvodov považoval právny zástupca žalobcu závery Generálnej prokuratúry SR vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy za nesprávne. Na základe popísaného skutkového stavu je zrejmé, že trestné stíhanie vedené proti žalobcovi bolo ukončené oslobodením spod obžaloby Okresnej prokuratúry Komárno, a to z dôvodu, že nebolo preukázané, že sa skutok stal. Právny zástupca žalobcu má za to, že na podklade uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi povereným príslušníkom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Komárne, Odbor poriadkovej polície, Obvodného oddelenia Policajného zboru Komárno zo dňa 28.09.2017, ČVS: ORP -

420/KN-KN-2016 v spojitosti s následne podanou obžalobou prokurátora Okresnej prokuratúry Komárno zo dňa 11. júna 2019 č.k. 2Pv 317/16/440- 59, došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu. Orgán verejnej moci (Okresná prokuratúra Komárno) je preto zodpovedný za nemajetkovú ujmu, ktorá žalobcovi vznikla. Titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody žalobca domáha, spočíva v nezákonnom trestnom stíhaní, ktoré trvalo takmer 5 rokov, pričom rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 26.05.2021, č.k. 17T/33/2019 - 581, v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2022, č.k. 2To/52/2021-635, bol žalobca oslobodený spod obžaloby v celom rozsahu, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 Zákona, keďže samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu. Žalobca bol nezákonne stíhaný v období od 28.09.2017 do 12.01.2022, t. j. takmer 5 rokov. Vedenie trestného stíhania zasiahlo do všetkých sfér jeho života, keďže musel čeliť nezákonnému obvineniu z usmrtenia vlastného syna. Počas tohto obdobia bol orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi predvolávaný na procesné úkony a musel opakovane vypovedať o okolnostiach najtragickejšej udalosti svojho života. Tieto skutočnosti výrazne ovplyvnili psychiku žalobcu a zmenili jeho osobnosť. Žalobca sa uzavrel pred okolitým svetom, čo sa negatívne odrazilo aj v rodinných vzťahoch a súkromnom živote. Žalobca bol uznaný aj za práceneschopného na odporúčenie psychiatra, pretože po tragickej smrti syna trpel anhedoniou, apatiou, hypobuliou, dysomniou. Na odporúčenie psychologičky určité obdobie navštevoval aj psychiatrickú ambulanciu pre úzkostnú symptomatiku v rámci adaptačnej poruchy po tragédii v rodine (adaptačná porucha). Nedokáže sa tešiť zo života, je plačlivý a každý deň navštevuje hrob svojho syna. Navyše, nezákonné obvinenie značne ovplyvnilo aj verejnú mienku o žalobcovi. Na základe vyššie prezentovaných skutočností má právny zástupca žalobcu za to, že len konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením za vzniknutú nenapraviteľnú ujmu a žalobca má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Vedením trestného stíhania a následným šírením nepravdivých informácií počas trestného konania bolo totiž značne zasiahnuté do psychickej sféry žalobcu a do jeho osobnostných práv, čo malo negatívny dopad na jeho súkromný a spoločenský život. Žalobca veľmi ťažko znášal vedenie trestného stíhania za smrť vlastného syna. Tlak zo vzneseného obvinenia, podania obžaloby a celkového vedenia trestného stíhania voči klientovi trval takmer 5 rokov, čo sa negatívne odrazilo na psychike žalobcu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy potvrdzuje okrem vyššie citovaného Zákona vo svojom rozhodnutí zo dňa 30. 9. 2020, sp. zn. 6Cdo/152/2018, aj Najvyšší súd SR, ktorý uvádza, že vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí (bez ohľadu na to, či bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. alebo za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z.) odôvodňuje s ohľadom najmä na čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ jej táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla. Na základe vyššie uvedeného si žalobca uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5 000,- €. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 17 ods. 2 Zákona sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo; závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote; závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 Zákona). Právny zástupca žalobcu opakovane podotýka, že žalobca bol počas 5 rokov vystavený nezákonnému trestnému stíhaniu za smrť vlastného dieťaťa. Počas tohto obdobia bol orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi predvolávaný na procesné úkony a musel opätovne vypovedať o okolnostiach najtragickejšej udalosti svojho života. Domnieva sa preto, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- € je primeraný a dôvodný. Aj napriek tomu, že k posudzovaniu výšky náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné pristupovať paušálne, pre zabezpečenie právnej istoty je nevyhnutné postupovať v obdobných sporoch jednotne.

2. Okresný súd Komárno rozhodol o žalobe rozsudkom sp.zn. 17C/32/2023-163 zo dňa 07.02.2024 tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.289,95 eura titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a trovách konania rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% trov konania. Žalovaná doručila v zákonnej lehote súdu dňa 13.03.2024 odvolanie, v ktorom namietala, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona o zodpovednosti za škodu je nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, vznik škody alebo ujmy, príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, pričom tieto podmienky musia byť splnené súčasne, inak nárok nemôže vzniknúť.

3. Krajský súd v Nitre rozhodol o odvolaní žalovanej uznesením sp.zn. 9Co/16/2024-223 rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom uložil súdu prvého stupňa, aby vec opätovne prejednal a rozhodol, pričom svoje rozhodnutie preskúmateľne odôvodnil.

4. Súd prvého stupňa, po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu stranám konania, určil pojednávanie na deň 06.10.2025, na ktoré sa ustanovila poverená zástupkyňa žalovanej. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania. Právny zástupca žalobcu doručil súdu písomne svoju záverečnú reč, v ktorej uviedol, že nezákonné trestné stíhanie je nielen zásahom do osobnej slobody a cti jednotlivca, ale aj vážnym psychickým zranením. Žalobca bol počas piatich rokov opakovane nútený vracieť sa k obvineniam, ktoré sa ukázali ako neopodstatnené. Celkový tlak zo vznesenia obvinenia, výsluchov, vykonávaných znaleckých posudkov, podania obžaloby a samotného vedenia trestného stíhania v ňom oživovali a prehľbovali traumy, ktorú mal znova a znova prežívať. Psychické traumy sa neoslabujú, pokiaľ je človek nútený neustále sa k nim vracieť negatívnym spôsobom, práve naopak, ich účinky sa kumulujú a stupňujú a dochádza k retraumatizácii - pozn. slovník psychiatrických termínov - „ako uvádza odborná literatúra o posttraumatickej stresovej poruche, opakované nútené vracanie sa k traumatickým udalostiam negatívnym spôsobom nevedie k oslabeniu, ale naopak k prehľbovaniu a kumulácii ich účinkov“. To je presne prípad žalobcu. Namiesto toho, aby dostal možnosť liečiť bolestivú kapitolu života, bol opakovane konfrontovaný so stavom neistoty, ktorý viedol k dlhodobému psychickému utrpeniu. Trestné konanie tak zanechalo vážne následky na psychickej pohode žalobcu, výrazne ovplyvnili psychiku žalobcu a zmenili jeho osobnosť. Žalobca sa uzavrel pred okolitým svetom, čo sa negatívne odrazilo aj v rodinných vzťahoch a súkromnom živote. Žalobca bol uznaný aj za práceneschopného na odporúčenie psychiatra, pretože po tragickej smrti syna trpel symptómami, ktoré sa často vyskytujú spolu pri depresívnych poruchách a to anhedoniou, apatiou, hypobuliou a dyssomniou. Na odporúčenie psychologičky určité obdobie navštevoval aj psychiatrickú ambulanciu pre úzkostnú symptomatiku v rámci adaptačnej poruchy po tragédii v rodine (adaptačná porucha). Nemajetková ujma, ktorú žalobca utrpel, sa nedá vyčíslieť iba v peniazoch. Finančné zadosťučinenie však predstavuje jediný nástroj, ktorým môže súd uznať porušenie jeho práv a poskytnúť mu spravodlivú satisfakciu. Preto žiadam, aby súd rozhodol v súlade so zákonom a priznal primeranú náhradu nemajetkovej ujmy.

5. Poverená zástupkyňa žalobcu na pojednávaní uviedla, že poukazuje na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Nitre a má za to, že je potrebné preskúmať príčinnú súvislosť medzi deklarovanou ujmou žalobcu a vedením trestného stíhania a máme za to, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy je potrebné prihliadať na skutkové okolnosti tejto veci a jej konkrétne špecifiká a podľa výsledkov dokazovania je potrebné rozhodnúť o jej výške. Žalobca v konaní nepreukázal, že jeho psychický stav bol spôsobený výlučne trestným stíhaním, ale práve naopak, je vysoko pravdepodobné, že tento stav žalobcu je následkom skutočností, že bol priamo svedkom smrti svojho syna a jeho možných výčitiek za jeho smrť, čo je nepochybne veľkou traumou v živote rodiča. V prípade, že súd žalobe vyhovie a žalobcovi prizná čo i len časť žalovanej sumy ako náhradu škody, s poukazom na ust. § 232 ods. 3 veta 2 CSP navrhla, aby súd určil na plnenie lehotu 30 dní, ktorú odôvodnila tým, že vo všeobecnej 3-dňovej lehote žalovaný nevie zabezpečiť plnenie z dôvodu schvaľovacieho procesu úhrady a z dôvodu administratívnej náročnosti tohto procesu. Poverená zástupkyňa žalovanej navrhla súdu žalobu zamietnuť.

6. Vo veci po oboznámení sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis, a to najmä: Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody č. l. 16, odpoveď GP č. l. 28, výpis zo zdravotnej karty pacienta č. l. 30, lekárske správy č. l. 32, 34-35, potvrdenie o nemocenských dávkach č. l. 35-36, rozsudky súdov vyššieho stupňa č. l. 37-99, 202-214, prehlásenie č. l. 149, spis OS Komárno sp. zn. 17T/33/2019 a iné a ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

7. Uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Komárne, Odbor poriadkovej polície, Obvodného oddelenia Policajného zboru Komárno zo dňa 28.09.2017, ČVS: ORP-420/KN-KN-2016, bol žalobca obvinený z prečinu usmrtienia podľa § 149 odsek 1 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ktorý mal spáchať na tom skutkovom základe, že: „dňa 17. júna 2016 v čase okolo 11.25 hodine v meste Komárno na Hadovskej ceste na parcele číslo 3910/5 pri stavebných prácach neodborne zapojil k staveniskovému rozvádzaču predlžovací päťvodičový kábel, na ktorom bola demontovaná zástrčka a spojil odizolované konce

vodičov, ochranné a nulovacie, a takto ich napojil do zásuvky v staveniskovom rozvádzači, pričom po takomto zásahu dochádzalo k ohoreniu jednotlivých vodičov, k zvyšovaniu prechodového odporu a nárastu prúdu a pri uvoľnení skrútených vodičov zo zásuvky v stavebnom rozvádzači sa dostávalo týmito vodičmi a jednorazovým vinutím čerpadla studne nebezpečné dotykové napätie na kostry pripojených spotrebičov, teda na ich neživé časti, kde pri dotyku poškodeného, ktorý stál na stavebnom stroji vo vlhkej obuvi, s kovovou časťou vysokotlakového čističa značky Kärcher, došlo k smrteľnému zásahu elektrickým prúdom poškodeného D. B..“.

Voči vyššie uvádzanému vzneseniu obvinenia podal žalobca sťažnosť, v ktorej trval na tom, že nebola dostatočne preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním žalobcu a úmrtím poškodeného, nebol dostatočne odôvodnený záver, že by sa poškodený dotkol kovovej časti vysokotlakového čističa značky Kärcher, a že znalecký posudok znaleckej organizácie Expert Group, k. s., č. 146/2016 zo 14. decembra 2016, nemá žiadnu výpovednú hodnotu, lebo nevychádzal zo skutkových okolností a z vyšetrovacieho spisu nevyplýval dostatočne odôvodnený záver, čo bolo zdrojom elektrického prúdu, ktorým bol spôsobený pracovný úraz. Žalobca sťažnosť doplnil písomným podaním z 11. decembra 2017, ktorým poukazoval na zlý technický stav vibračného zhutňovača v čase skutku. Uznesením Okresnej prokuratúry v Komárne zo dňa 27.12.2017, č.k. 2Pv 317/16/4401-28, bola sťažnosť žalobcu zamietnutá, nakoľko námestník Okresnej prokuratúry v Komárne mal za to, že sťažnosť nie je dôvodná. Dňa 03.04.2018 podal žalobca Generálnemu prokurátorovi SR návrh na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa ustanovenia § 363 a nasl. zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, nakoľko mal za to, že došlo k porušeniu zákona, a taktiež mal za to, že bol porušený zákon v priebehu konania, ktoré predchádzalo vyššie uvádzaným vydaným rozhodnutiam v prípravnom konaní. Podaním č. IV Pz 100/18/1000-6 zo dňa 24.05.2018 bol žalobca upovedomený, že zo strany generálnej prokuratúry neboli zistené dôvody na zrušenie napadnutého uznesenia povereného príslušníka a ani námestníka okresnej prokuratúry. Žalobca taktiež podal písomné stanovisko k trestnému konaniu zo dňa 29.03.2019, v ktorom uvádzal dôvody na zastavenie trestného stíhania, nakoľko mal za to, že na podklade zistených skutočností pred začatím trestného stíhania a počas prípravného konania nie je možné jednoznačne a odôvodnene vyvodiť záver, že sa obvinený dopustil trestného činu, tak ako sa mu kladie za vinu. Následne bola na Okresný súd Komárno voči žalobcovi podaná obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry Komárno, č.k. 2Pv 317/16/440- 59, zo dňa 11. júna 2019, na základe ktorej bol žalobca obžalovaný z prečinu usmrtenia podľa § 149 odsek 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať na tom skutkovom základe, ako bolo uvedené v uznesení o vznesení obvinenia. Dňa 24.06.2019 bol voči žalobcovi vydaný trestný rozkaz Okresného súdu Komárno, č.k. 17T/33/2019-398, na základe ktorého bol žalobca uznaný vinným. Voči predmetnému trestnému rozkazu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odpor zo dňa 03.07.2019, na základe ktorého žiadal vo veci nariadiť hlavné pojednávanie, nakoľko mal za to, že na podklade zistených skutočností nie je možné vyvodiť záver, že by sa dopustil trestného činu, tak ako sa mu kladie za vinu. Rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 26.05.2021, č.k. 17T/33/2019 - 581, bol žalobca oslobodený spod obžaloby v celom rozsahu, pretože nebolo dokázané, že sa skutok stal. Voči vyššie identifikovanému rozsudku podala Okresná prokuratúra Komárno odvolanie a dňa 20.07.2021 doplnila písomné odôvodnenie odvolania, keďže mala za to, že všetky dôkazy, ktoré boli v predmetnej trestnej veci zadovážené a vykonané, preukazujú vinu žalobcu. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2022, č.k. 2To/52/2021-635, bolo odvolanie Okresnej prokuratúry Komárno zamietnuté, keďže odvolací súd mal za to, že podané odvolanie nebolo dôvodné. Žalobca podal dňa 07.09.2022 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky a domáhal sa refundácie sumy v celkovej výške 8.290,- €, pozostávajúcej zo sumy skutočnej škody vo výške 3.290,- € (náklady na obhajobu a právne zastupovanie) a zo sumy nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- €. Žiadosť žalobcu bola Generálnou prokuratúrou SR vedená pod č. VI/4 Gc 94/22/1000-9. O vybavení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bol žalobca upovedomený písomne listom zo dňa 19.01.2023. Generálna prokuratúra SR preskúmala predmetnú vec a žalobcovi oznámila, že uplatnený nárok čiastočne uznáva a uspokojí v časti náhrady trov obhajoby v sume 3.106,12 €. Uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- € označila Generálna prokuratúra SR za nepreukázaný a odmietla ho žalobcovi uhradiť. So závermi Generálnej prokuratúry SR o nepreukázaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy právny zástupca žalobcu nesúhlasil. Vedením trestného stíhania a následným šírením nepravdivých informácií počas trestného konania bolo značne zasiahnuté do psychickej sféry žalobcu a do jeho osobnostných práv. Uvedené malo negatívny dopad na jeho súkromný a spoločenský život.

8. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

9. Podľa 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

10. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

11. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

12. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

13. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

14. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

16. Podľa zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávnym úradným postupom sa zakladá objektívna zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť, ale ktorá predpokladá súčasné splnenie troch podmienok, ktorými sú 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených troch podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v prejednávanej veci na žalobcovi. Pretože úradný postup nie je spravidla možné právom predpisom upraviť do najmenších podrobností tak, aby zahŕňal všetko, čo je potrebné pri výkone právomoci príslušného orgánu vykonať, treba správnosť úradného postupu posudzovať aj z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup príslušného orgánu smeruje. Za nesprávny úradný postup možno považovať každú ďalšiu činnosť štátnych orgánov a správnych orgánov, než je činnosť rozhodovacia. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. V praxi sa vychádza z toho, ako už bolo konštatované vyššie, že ide o prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci, než rozhodovacou. Nesprávnym úradným postupom je tak činnosť spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej alebo v jej

dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku určeného povahou, funkciou alebo cieľom postupu. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa neviaže na vydanie rozhodnutia v predpísanom konaní a s rozhodovaním buď vôbec nemusí súvisieť, alebo naopak ide o taký postup v konaní smerujúci síce k vydaniu rozhodnutia, ktorý sa však bezprostredne v obsahu rozhodnutia neodrazí. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niest' objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. Ďalšou obligatórnou podmienkou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jeho nesprávnym úradným postupom je predbežné prerokovanie nároku u príslušného ústredného orgánu, keďže bez tohto predbežného prerokovania nároku sa žalobca nemôže úspešne domáhať uplatneného nároku v občianskom súdnom konaní.

17. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2009, sp. zn. 4Cdo 183/2009: „Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.“

18. Súd sa v prvom rade zamerl na skúmanie, či je daná vecná legitímácia strán sporu. Aktívna vecná legitímácia žalobcu je v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. daná. Pasívna vecná legitímácia žalovanej vyplýva z § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorých štát zodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom, pričom vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní. Súd teda konštatuje, že keďže predmetom žaloby je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, spôsobenej v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v trestnom konaní je daná pasívna vecná legitímácia žalovanej.

19. Ďalej súd skúmal, či je splnená obligatórna podmienka zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom resp. nezákonným rozhodnutím, ktorou je predbežné prerokovanie nároku u príslušného ústredného orgánu, t. j. v prejednávanej veci Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, keďže bez tohto predbežného prerokovania nároku sa žalobca nemôže úspešne domáhať uplatneného nároku v občianskom súdnom konaní. Súd mal z predložených listinných dôkazov za preukázané, že žalobca podal dňa 07.09.2022 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky a domáhal sa refundácie sumy v celkovej výške 8.290,- €, pozostávajúcej zo sumy skutočnej škody vo výške 3.290,- € (náklady na obhajobu a právne zastupovanie) a zo sumy nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- €. Žiadosť žalobcu bola Generálnou prokuratúrou SR vedená pod č. VI/4 Gc 94/22/1000-9. O vybavení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bol žalobca upovedomený písomne listom zo dňa 19.01.2023. Generálna prokuratúra SR preskúmala predmetnú vec a žalobcovi oznámila, že uplatnený nárok čiastočne uznáva a uspokojí v časti náhrady trov obhajoby v sume 3.106,12 €. Uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- € označila Generálna prokuratúra SR za nepreukázaný a odmietla ho žalobcovi uhradiť. So závermi Generálnej prokuratúry SR o nepreukázaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy právny zástupca žalobcu nesúhlasil. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ako obligatórnou podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu mal preto súd za preukázanú.

20. Následne sa súd zaoberal preskúmaním samotného nároku žalobcu, teda či prišlo k naplneniu zákonných podmienok v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) až d) zákona č. 514/2003, ktorých splnenie je zákonným predpokladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi.

21. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2009, sp. zn. 4Cdo 183/2009: „Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.“

22. Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie v zmysle čl. 41 Dohovoru aplikovaných na základe okolností prípadu. Európsky súd pre ľudské práva sformuloval pravidlo, ktoré by malo byť základom pre výpočet náhrady nemajetkovej ujmy v rozsudku Apicella proti Taliansku, ale aj v sérii ďalších rozhodnutí vo ôsmich veciach proti Taliansku vydaných 10.11.2004, a to spomínaný Apicella, a ďalej Cochiarella, Ernestina Zullo, Giuseppe Mustacciuolo č. 1, Giuseppe Mustacciuolo č. 2, Giuseppina a Orestina Procaccini, Musci a Riccardi Pizzati. tak, že vo vzťahu k spravodlivému určeniu výšky náhrady za nemajetkovú ujmu, ktorá bola spôsobená dĺžkou konania dospel ESLP k záveru, že výpočtovým základom je suma, pohybujúca sa medzi 1.000, - 1.500,- € za rok konania (a nie za rok prieťahu). Dôležité je pritom podotknúť, že nie je pritom rozhodujúci výsledok vnútroštátneho konania, pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, ktorá bola spôsobená dĺžkou konania. Celková suma bude zvýšená o 2.000,- €, ak má predmet konania pre sťažovateľa určitý význam ako je tomu v prípadoch týkajúcich sa pracovného práva, osobného stavu na spôsobilosti na právne úkony, príjmov, alebo osobitne závažných konaní týkajúcich sa života alebo zdravia“.

23. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že bol splnený predpoklad pre náhradu škody v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., t.j. existencia nezákonného rozhodnutia. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo 15/2009 „rovnaký následok ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má aj rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným.“. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 07. 07. 2016, „ak došlo k oslobodeniu spod obžaloby, občan čin nespáchal a trestné stíhanie voči nemu nemalo byť ani začaté. Ak bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie sa nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca“. V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 754/2016 z 24. januára 2017, priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania, ktoré sa právoplatne skončilo inak než odsúdením, je ústavne akceptovateľným a ústavou predpokladaným spôsobom poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osobe. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu.

24. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Tento zákon výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, resp. ktorým bolo vznesené obvinenie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

25. Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 7. júla 2016 sp. zn. I. ÚS 320/2016 konštatoval, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ústavný súd konštatoval, že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca.

26. Podľa uznesenia NS SR z 29.09.2019, sp. zn. 4Cdo/125/2019, podľa ktorého „každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho

výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné, ide o zodpovednosť absolútne objektívnu za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprímerane nízkych, resp. žiadnych náhrad, také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť alebo absencie postupu podľa pravidla „nerob druhému to, čo nechceš aby robili tebe“. Za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu škoda vznikla, nemôže odvolací súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu.“

27. V zmysle rozhodovacej praxe ESLP, ktorá v súvislosti s vedením trestného stíhania a jeho neprímeranej dĺžky nemajetkovú ujmu spája s úzkosťou, obťažmi, neistotou atď. (napr. rozsudok Veľkého senátu ESLP zo dňa 06.04.2000 vo veci Comingersoll S.A. proti Portugalsku). Okrem dĺžky trestného konania a skutočnosti, že žalobca si vznesenie obvinenia neprivodil sám, pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch a jej výšky je potrebné zohľadniť aj dôvod zastavenia trestného stíhania žalobcu, a to, že skutok kladený mu za vinu nebol trestným činom. Skutočnosť, že žalobca nepreukázal jednoznačne príčinnú súvislosť medzi tvrdenou psychickou ujmom a trestným stíhaním, nie je zásadným určujúcim faktorom jeho reálneho psychického prežívania a ako na zásadnú ani nemožno na ňu prihliadať. Odvolací súd poukazuje na názor Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej len „NS ČR“): „Nemajetková újma spočívajúca zejména ve stavu nejistoty ohledně výsledku řízení je psychickou kategorií, jejíž hloubka a rozsah jsou co by rozhodné skutečnosti obtížně prokazovatelné, a proto se v určitém základním rozsahu předpokládají. Žalobce proto nemusí prokazovat psychologickými či psychiatrickými posudky, že u něj došlo k psychické újmě v důsledku nepřiměřeně dlouhého řízení. Takové důkazní prostředky by mohl navrhnout v případě, že by tvrdil újmu závažnějšího rozsahu, jinými slovy tvrdil by něco, co nebývá obvyklým následkem nepřiměřené délky řízení, a je tedy třeba aby existence tvrzeného následku jakož i příčinná souvislost mezi tímto následkem a porušením práva na přiměřenou délku řízení (kauzální nexus) byly postaveny najisto“ (uznesenie NS ČR sp. zn. 30 Cdo 3007/2010 z 31.08.2011).

28. V zmysle uznesenia odvolacieho súdu vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania, resp. vznesením obvinenia sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

29. Súd prvého stupňa je názorom odvolacieho súdu viazaný a odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení konštatoval záver, že súd prvej inštancie síce prijal správny právny záver, že je daná zodpovednosť štátu za škodu, nakoľko je potrebné vychádzať z toho, čo už judikatúra NS SR, ako i ÚS SR ustálila, a síce, že ak bol obžalovaný v trestnom konaní spod obžaloby oslobodený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené, je nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca a platí, že rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby.

30. Žalovaný predložil ako dôkaz svojho zdravotného stavu potvrdenie o práceneschopnosti (č.l.30 spisu) v trvaní od 01.07.2017, diagnóza F 41.1, F 51.0, F 43.2 s tým, že práceneschopnosť bol vzhľadom na odporúčanie psychiatra pretrvávajúca do 31.01.2018. K smrti syna prišlo dňa 17. júna 2016 v čase okolo 11.25 hodiny v meste Komárno na Hadovskej ceste na parcele číslo 3910/5 a z vyšetrovacieho spisu je zrejmé, že Uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Komárne, Odbor poriadkovej polície, Obvodného oddelenia Policajného zboru Komárno zo dňa 28.09.2017, ČVS: ORP-420/KN-KN-2016 bol žalobca obvinený z prečinu usmrtienia podľa § 149 odsek 1 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon. Rozsudkom Okresného súdu Komárno č.k. 17T/33/2019 - 581 zo dňa 26.05.2021, právoplatného dňa 12.01.2022, bol žalobca oslobodený spod obžaloby v celom rozsahu, pretože nebolo dokázané, že sa skutok stal. Žalovaný predložil do spisu ako dôkaz taktiež lekársku správu z psychiatrických vyšetrení zo dňa 08.03.2017, 12.05.2017, 07.07.2017,

kde psychiater konštatoval adaptačnú poruchu po tragédii v rodine a významnej psychogénnej záťaži. Negatívny dopad trestného stíhania na psychiku a zdravotný stav žalobcu je nesporný. Táto skutočnosť bola preukázaná okrem iného aj z priloženého trestného spisu konania vedeného na Okresnom súde Komárno sp. zn. 17T/33/2019 a trestného konania napr. tým, že žalobca nebol schopný dostaviť sa na úkony trestného konania, hlavné pojednávanie, vzhľadom na priebeh jeho výsluchu na hlavnom pojednávaní, výrazne zníženú schopnosť vyjadrovať sa, silné emočné vzplanutia. Objektívizácia toho, akou mierou je psychický stav žalobcu spôsobený samotnou stratou syna a akou mierou je jeho stav spôsobený trestným konaním vedeným proti žalobcovi z dôvodu podozrenia z prečinu usmrtenia svojho syna, je nemožná. Súd má za to, že napriek tomu je dopad, už aj s ohľadom na uvedené dôkazy, vplyv trestného konania vedeného proti žalobcovi nesporne prispel k zhoršeniu jeho psychického a zdravotného stavu, zhoršil jeho spoločenské postavenie a mal negatívny dopad na kvalitu jeho života. Na základe uvedeného súd mal za to, že žalobca v konaní preukázal následky vedeného trestného stíhania na jeho osobný, rodinný a súkromný život, ako nezákonné obvinenie značne ovplyvnilo aj verejnú mienku v spoločnosti, pričom otázka jeho neviny bola okolím neustále spochybňovaná, tzn. že nie je možné spochybňovať, že samotné trestné stíhanie malo negatívny dopad na jeho fyzické a psychické zdravie.

31. Určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu, jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahy na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. ÚS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. III ÚS 754/2016 zdôraznil, že je potrebné zohľadniť povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodeného, ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti. Ústavný súd bol tiež tohto názoru, že stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň vedenia trestného stíhania pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky musí zohľadňovať vždy osobité okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť.

32. Ustanovenie § 17 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z. z. predstavuje normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktorá tak prenecháva súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, iba málo obmedzeného okruhu okolností (8Cdo/191/2020, 2Cdo/123/2022).

33. Výšku konkrétnej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne matematicky stanoviť, nie je možné ani mechanicky (automaticky) prevziať peňažné sumy priznávané rozhodnutiami súdov ako odškodnenie nemajetkovej ujmy v iných prípadoch, nakoľko nejde o paušálne peňažné sumy. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy totiž stanovuje súd v každom jednotlivom prípade na základe voľnej úvahy a je tak výsledkom individuálneho posúdenia všetkých konkrétnych okolností každého jednotlivého prípadu s tým, že konečná výška musí vychádzať zo zásady primeranosti, zodpovedať všeobecnej predstave spravodlivosti a slušnosti a požiadavke rozumného usporiadania vzťahov medzi stranami. Vždy je potrebné mať na zreteli prvoradú satisfakčnú funkciu priznávanej peňažnej čiastky, ktorej cieľom je zabezpečiť primerané zmiernenie a vyváženie vzniknutej nemajetkovej ujmy (v opačnom prípade by neprimeraná výška odškodnenia vo svojich dôsledkoch viedla k bezdôvodnému obohacovaniu).

34. Výška súdom priznanej nemajetkovej ujmy musí byť odrazom závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k jej vzniku došlo. Je nepochybné (bez potreby hlbšieho dokazovania), že trestné stíhanie predstavovalo značný zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý bol vystavovaný počas takmer päťročného trestného stíhania, vyšetrovacím úkonom orgánov činných v trestnom konaní atď. Negatívne následky spojené s trestným stíhaním by tak pociťoval ako závažnú ujmu každý na jeho mieste a v jeho postavení, keďže žalobcovi hrozil trest odňatia slobody v trvaní až na tri roky (§149 ods. 1 Trestného zákona).

35. Z hľadiska primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy sú smerodajným vodítkom aj rozhodnutia súdov v iných skutkovo porovnateľných veciach, nakoľko výška priznaného peňažného zadostučinenia v obdobných prípadoch by sa nemala výrazne odlišovať (i keď v rozhodovacej praxi je veľmi náročné vykonať porovnanie rozhodnutí, týkajúcich sa nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku nezákonného trestného stíhania pre rovnaký resp. porovnateľný trestný čin ako v prejednávanej veci). Určenie primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy konkrétnou sumou je vždy závislé od výsledku posúdenia takých individuálnych, jedinečných okolností každej prerokovávanej veci, ktoré sú spravidla

neopakovateľné a nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Peňažná náhrada musí byť výsledkom aplikácie zodpovedajúcej právnej úpravy na konkrétny skutkový stav zistený v každom individuálnom prípade vykonaným dokazovaním. Výška priznanej náhrady tak musí byť objektivizovaná výsledkami vykonaného dokazovania a v odôvodnení rozhodnutia racionálne vysvetlená so zreteľom na použitú právnu úpravu.

36. Na porovnanie, v zmysle nálezu č.k. III. ÚS 754/2016-42 Ústavný súd Slovenskej republiky nepovažoval sumu 620,- € za mesiac za neprimeranú za odškodnenie 55 mesiacov trvajúceho trestného stíhania vo veci, v ktorej boli preukázané v súvislosti s trestným stíhaním negatívne následky v rodinnom živote poškodeného, v jeho zdravotnom stave a v sťaženom pracovnom uplatnení. Ďalej súd poukazuje na rozhodnutia: NS SR rozhodnutím sp. zn. 7Cdo 81/2019 zastavil dovolacie konanie voči rozsudku odvolacieho súdu, ktorým v spojení s rozsudkom prvoinštančného súdu bola žalobcovi priznaná nemajetková ujma vo výške 3.000 eur (trestné stíhanie trvalo 21 mesiacov); NS SR rozhodnutím sp. zn. 3Cdo 11/2012 odmietol dovolanie voči rozsudku odvolacieho súdu, ktorým v spojení s rozsudkom prvoinštančného súdu bola žalobcovi priznaná nemajetková ujma vo výške 2.000 eur (trestné stíhanie trvalo takmer 3 roky); NS SR rozhodnutím sp. zn. 5Cdo/173/2015 odmietol dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým v spojení s rozsudkom prvoinštančného súdu bola žalobcovi priznaná nemajetková ujma 1.813,76 eur (trestné stíhanie trvalo takmer 3,5 roka); Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 7Co98/2022 zo dňa 21.08.2024 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým priznal žalobkyni nemajetkovú ujmu 2.000 eur (trestné stíhanie žalobkyne trvalo 4 roky a bolo skončené oslobodením spod obžaloby); rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 30.1.2015, sp.zn. 5C/161/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23.8.2016, sp.zn. 14Co/433/2015 súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6.000 eur (trestné stíhanie trvalo 6 rokov); rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 9.12.2015, sp.zn. 6C/131/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.10.2016, sp.zn. 16Co/63/2016 súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.800 eur (trestné stíhanie trvalo 6 rokov); rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 8.2.2011, sp.zn. 8C/144/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.7.2011, sp.zn. 16Co/121/2011 súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur (trestné stíhanie trvalo 3 roky).

37. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že súdmi priznané náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného vedenia trestného stíhania sa pohybujú od cca 2.000 eur do cca 6.000 eur, v priemere približne okolo 600,- € až 1 000,- € za jeden rok trestného stíhania. Podľa nálezu ÚS SR sp. zn. III. ÚS 288/2017: „Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.“

38. V zmysle Stanoviska Občanskoprávného a obchodného kolegia Nejvyššího soudu ČR zo dňa 13.04.2011, sp. zn. Cpjn 206/2010 súd by mal pri stanovovaní sumy predstavujúcej primerané zadosťučinenie vždy prihliadnuť k celkovej dobe trvania trestného konania. Ak bolo navyše konanie dlhé, tzn. trvalo výrazne dlhšie, než by sa dalo vzhľadom na okolnosti daného prípadu očakávať, mala by sa priznať čiastka za príslušný časový úsek blížitiť k hornej hranici vyššie uvedených intervalov. Každý prípad je potrebné posudzovať individuálne a zohľadniť všetky okolnosti a špecifiká.

39. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadal najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje - skutočnosť, že žalobca nebol nikdy trestne stíhaný, viedol riadny život, bol zamestnaný, staral sa o rodinu. Ďalej súd prihliadol na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo - teda, že žalobca bol obžalovaný z usmrtenia vlastného syna, už len samotná udalosť tragickej nehody pri ktorej jeho syn zahynul a pri ktorej bol žalobca prítomný bola traumatická a vedenie trestného konania voči žalobcovi traumatizáciu žalobcu výrazne umocňovalo, nakoľko bol opakovane vystavovaný pripomínaním tragickej udalosti, musel sa podrobovať úkonom trestného konania, bol obžalovaný zo zavinenia smrti vlastného syna, čo vzhľadom na záver trestného konania prinášalo žalobcovi neoprávnený pocit viny. Nadväzujúc na to súd prihliadol na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote - teda najmä následky na jeho mentálnom zdraví ako aj závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v rodinnom a spoločenskom živote - teda, že žalobca musel niesť rovnako zodpovednosť za nepreukázané zavinenie smrti syna, čo viedlo k jeho izolácii a zníženiu jeho postavenia v spoločnosti. V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej

republiky č. III. ÚS/224/2023 niekoľkoročné trestné stíhanie vedie k podstatnému zníženiu kvality života, cti, povesti a ľudskej dôstojnosti. V neposlednom rade súd vychádzal z dĺžky trestného stíhania, ktoré trvalo 51,5 mesiacov, teda štyri roky a tri mesiace, čo je súd považuje za extenzívnu dĺžku konania.

40. Súd pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z dĺžky priestupkového konania, a to tak, že jej začiatok určil odo dňa 28.09.2017, teda dňom začatia trestného stíhania vydaním uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi ČVS: ORP-420/KM-KN-2016 a koniec dňom 12.01.2022, teda nadobudnutím právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 17T/33/2019-581. Medzi uvedenými rozhodnutiami uplynuli 4 roky, 3 mesiace a 2 dni, t.j. 51,5 kalendárnych mesiacov. Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle vyššie uvedeného, podľa ktorého poškodenému patrí vo všeobecnosti náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 700,- 1.000,- € za rok trvania nezákonného stavu, resp. konania. Súd mal, s poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III. ÚS/224/2023 zo dňa 27.04.2023 za to, že pre rozsah ujmy spôsobenej žalobcovi je dôvodné využiť ako výpočtový základ sumu z uvedeného rozpätia finančného zadosťučinenia, a to 900,- € za rok trvania trestného konania, a to z dôvodov, ktoré vzhliadol vyššie, s tým, že súd sa nepriklonil k hornej hranici tohto rozpätia s prihliadnutím na to, že žalobca nebol obmedzený na osobnej slobode a nebol umiestnený vo vyšetrovacej väzbe, súd dospel k výpočtu nemajetkovej ujmy priznanej žalobcovi tak, že vychádzal z priznanej výšky zadosťučinenia vo výške 900,- € za rok konania, teda 900,- € ujmá/rok ÷ 12 mesiacov, súd dospel k čiastke 75,- € priznanej ujmy za mesiac vedenia trestného konania. Nakoľko trestné konanie trvalo 51,5 mesiaca, súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 75,- € za mesiac násobené 51,5 mesiacmi trestného konania (51,5 x 75,- € = 3.862,50 €), teda vo priznal žalobcovi sumu výške 3.862,50 €.

41. Sumarizujúc vyššie uvedené tak má odvolací súd za to, že v konkrétnej prejednávanej veci je primeraná výška nemajetkovej ujmy žalobcu v sume 3.862,50 € trvanie trestného stíhania, a to po zohľadnení osobitostí danej veci (dĺžky trestného stíhania, výšky hroziaceho trestu) a kvalitu dôkazov produkovaných žalobcom ohľadom ním tvrdenej nemajetkovej ujmy. Takouto výškou dôjde k naplneniu požiadavky primeranosti a proporcionálnej náhrady za čas žalobcu nedobrovoľne strávený na úkonoch nariadených orgánmi činnými v trestnom konaní a za stres s tým spojený. Súd má za to, že práve takáto výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je spôsobilá kompenzovať vzniknutú ujmu v zmysle jej zmiernenia, a to na spravodlivom a slušnom základe (zdôvodnená konkrétnymi východiskami a závermi). Celková priznaná výška nemajetkovej ujmy tak činí 3.862,50 € a je, podľa názoru súdu, primeraná pokiaľ ide o zmiernenie následkov ujmy vzniknutej žalobcovi nezákonným trestným stíhaním; nevymyká sa z medzí predstáv spravodlivosti a slušnosti a zohľadňuje aj fakt, že žalobcovi sa nedostalo primeraného zadosťučinenia v inej ako peňažnej forme, a vzhľadom na značný odstup času, na jej reparovanie už nie je postačujúce len samotné konštatovanie porušenia práva.

42. Nakoľko žalobca vo svojej žalobe žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- €, súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 3.862,50 € zamietol

43. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, keď žalobca bol v konaní plne úspešnou stranou sporu. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník tohto súdu v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

44. Lehotu na plnenie súd určil s prihliadnutím na zákonom dané, špecifické postavenie žalovanej, v zmysle ktorého by z administratívnych dôvodov nebola lehota na plnenie v zmysle § 232 ods. 3 CSP vykonateľná, pričom súd má pri svojich rozhodnutiach dbať aj na zabezpečenie možnosti ich vykonateľnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú mu týmto rozhodnutím, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.